

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่อง แนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้โดยใช้วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ* เกี่ยวกับเรื่องเสียงและระบบเสียงของภาษาตระกูลไท และภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้ โดยเน้นหนักเรื่องวรรณยุกต์ตลอดจนศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวกับการแบ่งเขตภาษาถิ่นโดยใช้ตัวแปรต่าง ๆ ทางเสียง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย

2. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับจังหวัดที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์อันเป็นจังหวัดในภาคกลาง และจังหวัดชุมพรอันเป็นจังหวัดในภาคใต้ ในเรื่องภาษาไทยถิ่นที่ใช้พูดกัน รวมทั้งประวัติความเป็นมา สภาพทางภูมิศาสตร์ การปกครอง และการประกอบอาชีพ โดยศึกษาจากเอกสารและสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่มีความคุ้นเคยกับท้องถิ่นทั้งสองนั้นเป็นอย่างดี

* รวบรวมชื่องานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในบทที่ 1 หน้า 21

3. สำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย

ระหว่างวันที่ 14 ถึง 20 กุมภาพันธ์ 2524 ผู้วิจัยได้เดินทางไป
ยังอำเภอทับสะแก และอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อสำรวจข้อมูล
เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้ภาษาพูดในท้องที่สองอำเภอดังกล่าวว่า ตามบริเวณต่าง ๆ
มีการใช้ภาษาไทยถิ่นกลางหรือภาษาไทยถิ่นใต้ โดยการสอบถามจากเจ้าหน้าที่
ผ. ที่ว่าการอำเภอ ครู หรือ คนในท้องที่นั้น

ในการสอบถามผู้วิจัยพบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในอำเภอทับสะแกบางคน
ใช้ภาษาไทยถิ่นกลาง บางคนใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ คนเหล่านี้รู้ว่าตนเองใช้ภาษาไทยถิ่นกลาง
หรือภาษาไทยถิ่นใต้ แต่ไม่แน่ใจว่า ผู้คนที่อาศัยอยู่ตามบริเวณต่าง ๆ ของอำเภอนี้
ใช้ภาษาไทยถิ่นใด ส่วนผู้ที่อาศัยอยู่ในอำเภอบางสะพานรู้ว่าตนเองและคนท้องที่ของ
อำเภอบางสะพานใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในการสอบถามชาวอำเภอทับสะแก และอำเภอ
บางสะพานว่า พูดภาษาไทยถิ่นกลางหรือภาษาไทยถิ่นใต้นั้น พบว่า ชาวบ้านใน 2
อำเภอนี้ มีศัพท์เฉพาะในเรื่องภาษาที่ใช้พูด คือ คำว่า "พูดใน" และ "พูดนอก" "พูดใน"
หมายความว่า พูดภาษาไทยถิ่นกลาง ส่วน "พูดนอก" หมายความว่า พูดภาษาไทย
ถิ่นใต้ ผู้วิจัยพบว่า การใช้คำว่า "พูดใน" หรือ "พูดนอก" เป็นสื่อในการสอบถาม
ทำให้ชาวบ้านเข้าใจได้ดีกว่าการใช้คำว่า "พูดภาษาไทยถิ่นกลาง" หรือ "พูดภาษาไทย
ถิ่นใต้"

การเดินทางไปสำรวจข้อมูลเบื้องต้นนี้ ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นอย่างคร่าว ๆ
ถึงบริเวณที่เป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญของการศึกษาแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางกับ
ภาษาไทยถิ่นใต้ว่า น่าจะอยู่ที่บริเวณอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในบริเวณตำบลเขาล้าน และตำบลทับสะแก ผลการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นนี้
นับเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการเตรียมการกำหนดจุดเก็บข้อมูลอย่างรัดกุมสำหรับออก
ปฏิบัติการเก็บข้อมูลภาคสนามในเวลาต่อมา

4. การเตรียมการก่อนออกเก็บข้อมูลภาคสนาม

4.1 กำหนดบริเวณที่ทำการศึกษ

ผลการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นทำให้ผู้วิจัยตั้งข้อสมมติฐานไว้ว่า แนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ น่าจะอยู่บริเวณอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยจึงกำหนดบริเวณที่จะทำการศึกษารวมขึ้นโดยเริ่มตั้งแต่อำเภอเมือง ซึ่งเป็นอำเภอที่ติดต่อกับอำเภอทับสะแกทางทิศเหนือ อำเภอทับสะแก และอำเภอที่อยู่ทางตอนใต้ของอำเภอทับสะแก เรื่อยลงไปจนถึงเขตอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ซึ่งได้แก่ อำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ และอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ทั้งนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาแล้วคาดว่า บริเวณอำเภอต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นทั้งหมด 7 อำเภอในเขต 2 จังหวัดนี้ครอบคลุมบริเวณที่กว้างพอสำหรับการศึกษาค้นคว้าหาแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้นักงานวิจัยนี้

4.2 กััดเลือกจุดเก็บข้อมูล

ผู้วิจัย ได้กำหนดจุดเก็บข้อมูลขึ้นโดยใช้วิธีการสุ่มเลือกจุดเก็บข้อมูล 3 วิธีด้วยกัน เนื่องจากผู้วิจัยต้องการเก็บข้อมูลภาคสนามจากตามบริเวณต่าง ๆ ที่อยู่ระหว่างอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กับอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ด้วยความละเอียดลออมากขึ้นแตกต่างกันไป เช่น ในบริเวณหนึ่งผู้วิจัยอาจต้องเลือกเก็บข้อมูลเป็นจำนวนมากจุดกว่าในอีกบริเวณหนึ่ง เพราะพิจารณาแล้วเห็นว่าบริเวณนั้นเป็นบริเวณที่มีความสำคัญยิ่งต่อการกำหนดแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ที่แน่นอน

วิธีคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลมี 3 วิธีดังนี้

วิธีที่ 1

การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลโดยวิธีที่ 1 นี้ ผู้วิจัยต้องการจะได้ข้อมูลที่แสดงลักษณะการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ระหว่างอำเภอเมือง จังหวัดประจวบ-

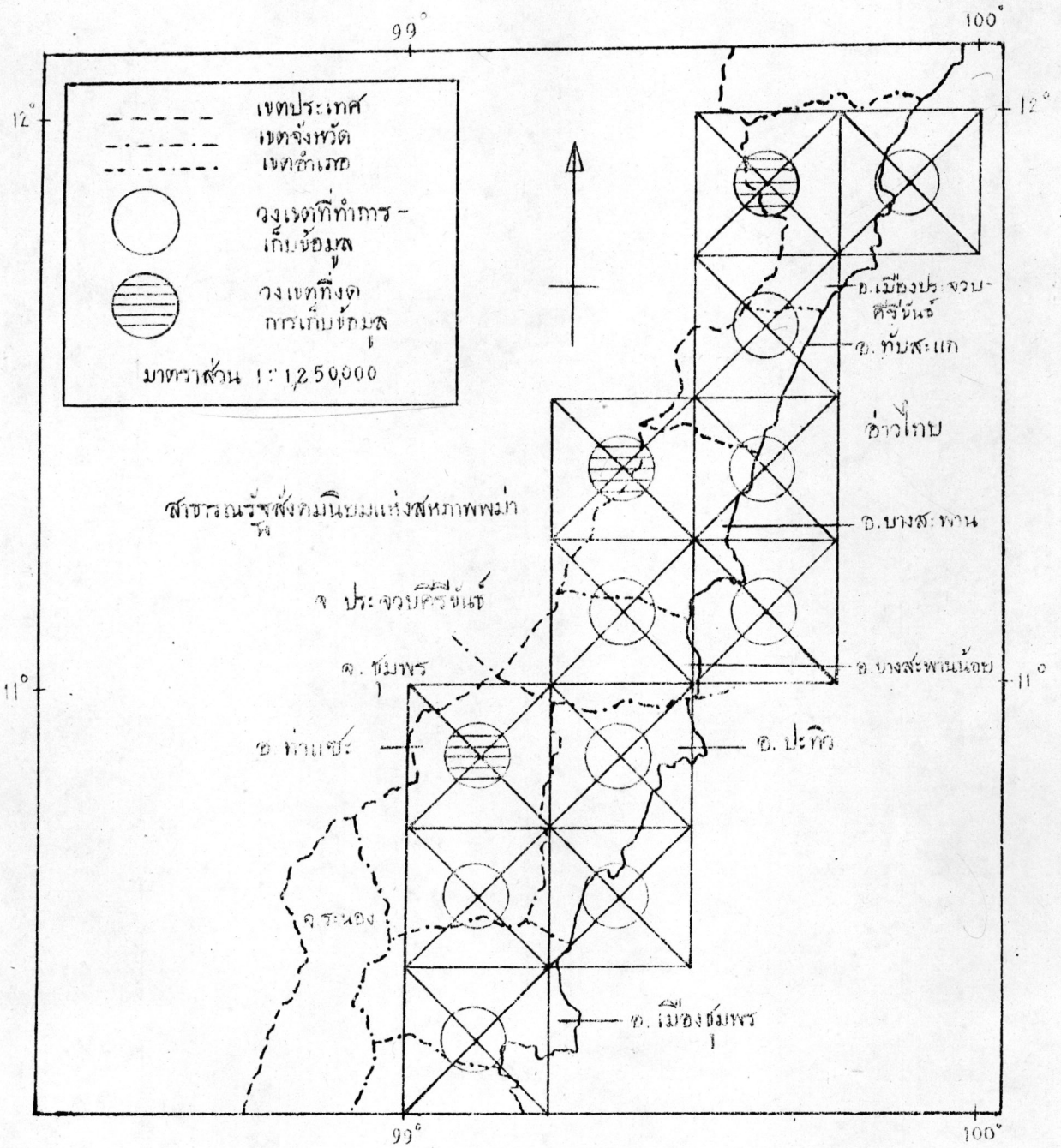
ศรีษันธ์ ถึงอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร เพื่อให้มองเห็นภาพกว้าง ๆ ของบริเวณที่
เริ่มมีการเปลี่ยนจากใช้ภาษาไทยถิ่นกลาง เป็นภาษาไทยถิ่นใต้

วิธีคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลวิธีที่ 1 ผู้วิจัยได้อาศัยวิธีของโครงการ
ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาถิ่นภาคอีสาน ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือใช้แผนที่ซึ่งจัดทำขึ้นโดยกรมแผนที่ทหาร รวบรวมในปี พ.ศ.
2516 แสดงสภาพภูมิประเทศจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดชุมพร ด้วยมาตรา
ส่วน 1:250,000 โดยเลือกใช้เฉพาะบริเวณที่จะทำการวิจัยคือตั้งแต่อำเภอเมือง
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ถึงอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ในช่องตารางที่ปรากฏบนแผนที่
ของบริเวณดังกล่าวรวมทั้งสิ้น 12 ตาราง ผู้วิจัยจะลากเส้นทแยงมุมตัดกันในแต่ละ
ช่องตาราง* ณ จุดตัดของเส้นทแยงมุมใช้รัศมี 1 นิ้ว สร้างวงกลม และจะคัดเลือก
บ้านที่ปรากฏอยู่ภายในเขตที่สร้างขึ้นนั้นวงเขตละ 1 หมู่บ้านให้ใกล้เคียงบริเวณจุดตัดให้
มากที่สุดทั้งนี้เพื่อให้จุดเก็บข้อมูลที่ได้จากช่องตารางหนึ่งอยู่ห่างจากจุดเก็บข้อมูลในอีก
ช่องตารางหนึ่งที่อยู่ถัดไปในระยะทางที่เท่า ๆ กัน** กรณีที่วงเขตที่สร้างขึ้นมีพื้นที่
ส่วนใหญ่อยู่ในทะเล ผู้วิจัยจะคัดเลือกหมู่บ้านที่มีตำแหน่งใกล้เคียงเส้นรอบวงของ
วงเขตนั้นให้มากที่สุด แต่ถ้าวางเขตที่สร้างขึ้นอยู่ในบริเวณที่เต็มไปด้วยเทือกเขา
และไม่ปรากฏหมู่บ้านภายในวงเขต และภายในพื้นที่ใกล้เคียง ผู้วิจัยจะงดการเก็บ
ข้อมูลในบริเวณดังกล่าว

* ดูแผนที่หน้า 47 ประกอบ

** หากคำนวณจากแผนที่ด้วยมาตราส่วน 1 เซนติเมตรเท่ากับ 2.5
กิโลเมตร ระยะห่างจากจุดศูนย์กลางของวงเขตหนึ่งไปยังจุดศูนย์กลางของอีกวง
เขตหนึ่งซึ่งอยู่ติดกัน วัดตามแนวอนและแนวตั้งได้เป็นระยะทาง 28 กิโลเมตร
และในแนวเฉียงเป็นระยะทาง 39 กิโลเมตรโดยประมาณ

ภาพที่ 15 แผนที่แสดงการแบ่งเขตพื้นที่เพื่อคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลตามวิธี 1

โดยวิธีดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจะได้จุดเก็บข้อมูลในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 7 จุด และในจังหวัดชุมพร 5 จุด รวม 12 จุด แต่เนื่องจากผู้วิจัยได้จัดการเก็บข้อมูลไปทั้งสิ้น 3 จุด เพราะอยู่ในพื้นที่ที่เก็บไปด้วยเหือกเขาซึ่งทำให้ยากลำบากแก่การเดินทางและไม่ปลอดภัยเพียงพอ ดังนั้นจึงคงเหลือจุดเก็บข้อมูลในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์จำนวน 5 จุด และในจังหวัดชุมพรจำนวน 4 จุด รวม 9 จุด ดังนี้

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 5 จุด คือ

1. บ้านร่มบันได ตำบลอ่าวน้อย อำเภอเมือง
2. บ้านน้ำตก ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก
3. บ้านทางสาย ตำบลธงชัย อำเภอบางสะพาน
4. บ้านอ่าวยาง ตำบลกำเฒ่าคนพุด อำเภอบางสะพาน
5. บ้านทุ่งจันทร์* ตำบลบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย

จังหวัดชุมพร จำนวน 4 จุด คือ

1. บ้านมาบอำมฤต ตำบลคอนยาง อำเภอปะทิว
2. บ้านแหลมแท่น ตำบลชุมโค อำเภอปะทิว
3. บ้านหนองเรือ ตำบลท่าข้าม อำเภอท่าแซะ
4. บ้านดอนมะม่วง ตำบลทุ่งคา อำเภอเมือง

*จุดเก็บข้อมูลที่กำหนดไว้แต่เดิมคือ บ้านหนองโสน ตำบลบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย แต่ในระหว่างทำการเก็บข้อมูลจำเป็นต้องเปลี่ยนมาเป็นบ้านทุ่งจันทร์ ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่อยู่ใกล้เคียง เนื่องจากเส้นทางสู่บ้านหนองโสนขาดทำให้ไม่สามารถเดินทางไปถึงได้

วิธีที่ 2

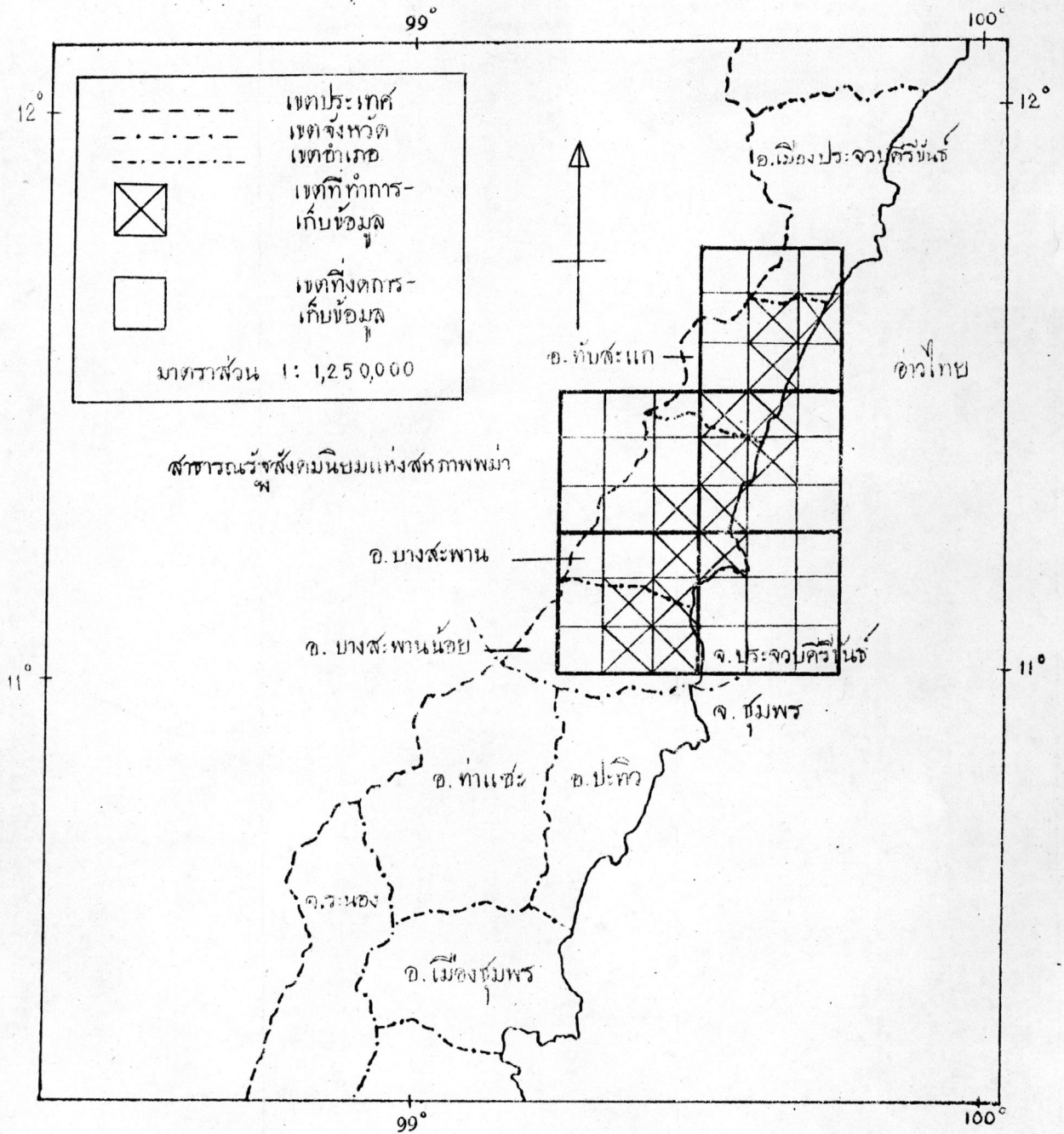
การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลโดยวิธีที่ 2 ผู้วิจัยต้องการได้ข้อมูลในบริเวณอำเภอที่คาดว่าจะพบแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ (อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์) รวมทั้งในบริเวณอำเภอใกล้เคียงที่เป็นแดนติดต่อ (อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

วิธีคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลวิธีที่ 2 นี้ ผู้วิจัยใช้แผนที่ของกรมแผนที่ทหารเลือกบริเวณเฉพาะอำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แล้วแบ่งตารางที่ปรากฏในแผนที่ออกเป็นตารางละ 9 ช่องเท่า ๆ กัน เพราะผู้วิจัยต้องการเก็บข้อมูลในพื้นที่ของบริเวณดังกล่าวอย่างละเอียดลออขึ้น จะเห็นได้ว่าวิธีนี้เป็นการเพิ่มความถี่ของการเก็บข้อมูลโดยกำหนดให้ระยะห่างระหว่างจุดเก็บข้อมูลแต่ละจุดลดลงกว่าวิธีที่ 1* จากนั้นผู้วิจัยจึงลากเส้นทแยงมุมตัดกันในแต่ละช่องตารางย่อย** และจะคัดเลือกบ้านที่ปรากฏในแต่ละช่องย่อย ๆ นั้นให้ใกล้บริเวณจุดตัดของเส้นทแยงมุมของช่องให้มากที่สุดช่องละ 1 บ้าน กรณีที่ตารางย่อยที่สร้างขึ้นมีพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณที่เลือกเขาจะพิจารณาจุดเก็บข้อมูลในพื้นที่นั้น การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลโดยวิธีที่ 2 นี้ทำให้ผู้วิจัยได้จุดเก็บข้อมูลบางจุดตรงกับจุดเก็บข้อมูลของวิธีที่ 1 ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยไม่นับซ้ำอีก ได้แก่ บ้านน้ำตก อำเภอทับสะแก

* การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลโดยวิธีที่ 2 นี้ หากคำนวณจากแผนที่ด้วยมาตราส่วน 1 เซนติเมตรเท่ากับ 2.5 กิโลเมตร ระยะห่างจากจุดตัดของเส้นทแยงมุมของตารางย่อยช่องหนึ่งไปยังจุดตัดของอีกช่องหนึ่งซึ่งอยู่ติดกันในแนวนอนและแนวตั้งเป็นระยะทาง 10 กิโลเมตร และในแนวเฉียงเป็นระยะทาง 13 กิโลเมตร โดยประมาณ

** รูปภาพที่ 16 หน้า 50

ภาพที่ 16 แผนที่แสดงการแบ่งเขตพื้นที่เพื่อคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลตามวิธีที่ 2

บ้านทางสาย บ้านอ่าวยาง อำเภอบางสะพาน และบ้านทุ่งจันทร์ อำเภอบางสะพาน-
น้อย ดังนั้นจุดเก็บข้อมูลที่ได้จากการคัดเลือกวิธีดังกล่าวข้างต้นจึงมี 13 จุด
เป็นจุดเก็บข้อมูลในอำเภอทับสะแก จำนวน 4 จุด อำเภอบางสะพาน จำนวน 7 จุด
อำเภอบางสะพานน้อย จำนวน 2 จุด ดังต่อไปนี้

อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 4 จุด คือ

1. บ้านห้วยยาง ตำบลห้วยยาง
2. บ้านทุ่งแสงอรุณ ตำบลห้วยยาง
3. บ้านดอนทราย ตำบลนาหูกวาง
4. บ้านหนองยาว ตำบลนาหูกวาง

อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 7 จุด คือ

1. บ้านหนองหญ้าปล้อง ตำบลชัยเกษม
2. บ้านหนองตาเมือง ตำบลธงชัย
3. บ้านวังยาว ตำบลร้อนทอง*
4. บ้านป่าร้อน ตำบลร้อนทอง
5. บ้านช่องช้าง ตำบลกำเนิตนพคุณ
6. บ้านชะม่าง ตำบลกำเนิตนพคุณ
7. บ้านม้าร้อง ตำบลพงศ์ประศาสน์

*จุดเก็บข้อมูลที่กำหนดไว้แต่เดิมคือ บ้านโป่งโก ตำบลร้อนทอง
แต่เนื่องจากคนตั้งเดิมโยกย้ายไปหมด ชาวบ้านที่อาศัยอยู่อพยพมาจากถิ่นอื่น
จึงเปลี่ยนเป็นบ้านวังยาวแทน

อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 2 จุด คือ

1. บ้านปากแพรก ตำบลปากแพรก
2. บ้านสามแยกห้วยลึก ตำบลทรายทอง

ระหว่างทำการเก็บข้อมูลจากจุดเก็บข้อมูลที่คัดเลือกไว้โดยวิธีที่ 2 นี้ ผู้วิจัยได้พิจารณากำหนดจุดเก็บข้อมูลเพิ่มเติมขึ้นในอำเภอทับสะแก ท้องที่ตำบลนาหูกวาง 1 จุด และตำบลอ่างทองอีก 3 จุด รวม 4 จุด เพราะเห็นว่าจะทำให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ขึ้น กล่าวคือทำให้ได้ข้อมูลจากทุกตำบลในอำเภอทับสะแก ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

จุดเก็บข้อมูลที่กำหนดเพิ่มเติมขึ้น ในอำเภอทับสะแก จำนวน 4 จุด

มีดังนี้

1. บ้านหนองขวาง ตำบลนาหูกวาง
2. บ้านอ่างทอง ตำบลอ่างทอง
3. บ้านจักรกระบน ตำบลอ่างทอง
4. บ้านหนองหอย ตำบลอ่างทอง

วิธีที่ 3

การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลโดยวิธีที่ 3 ผู้วิจัยต้องการได้ข้อมูลที่สำคัญที่สุดสำหรับการวิจัยนี้คือ เป็นข้อมูลที่จะนำมากำหนดแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้โดยใช้วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ได้อย่างชัดเจน

วิธีคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลวิธีที่ 3 นี้ ผู้วิจัยได้อาศัยผลจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งพบว่าท้องที่ตำบลทับสะแกและตำบลเขาล้าน อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นแหล่งข้อมูลจุดสำคัญที่สุดสำหรับการกำหนดแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้โดยใช้วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ เพราะในบริเวณ

2 ตำบลนี้เป็นบริเวณเดียวที่มีการใช้ภาษาไทยถิ่นทั้ง 2 ถิ่น คือใช้ภาษาไทยถิ่นกลาง
 ในบางบริเวณและใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในบางบริเวณ ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องคัดเลือก
 จุดเก็บข้อมูลในบริเวณ 2 ตำบลนี้อย่างละเอียดกว่าบริเวณอื่น กล่าวคือผู้วิจัยได้เลือก
 เก็บข้อมูลจากทุกหมู่บ้านในตำบลทับสะแกและตำบลเขาล้าน โดยเลือกหมู่บ้านละ 1 บ้าน
 ส่วนใหญ่พิจารณาเลือกบ้านที่ตั้งเดิมที่สุดในหมู่บ้านนั้น กรณีที่หมู่บ้านใดเป็นหมู่บ้านที่
 ชาวบ้านอพยพมาจากถิ่นอื่น* อาทิเช่น สมุทรสาคร นครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี
 ปรามบุรี (อำเภอหนึ่งในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์) และกุยบุรี (อำเภอหนึ่งในจังหวัด
 ประจวบคีรีขันธ์) เป็นต้น ผู้วิจัยจะงดการเก็บข้อมูลจากหมู่บ้านนั้น

โดยวิธีดังกล่าวนี้ จะได้จุดเก็บข้อมูลในตำบลทับสะแก จำนวน 6 จุด
 และในตำบลเขาล้าน จำนวน 7 จุด รวม 13 จุด ดังนี้

ตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จำนวน 6 จุดคือ

1. บ้านทุ่งประดู่ (หมู่ที่ 1)
2. บ้านชายทะเลทุ่งประดู่ (หมู่ที่ 2)
3. บ้านช่องขวาง (หมู่ที่ 3)

* ตำบลทับสะแกมีหมู่บ้านทั้งหมด 7 หมู่ แต่จากสอบถามจากเจ้าหน้าที่ ณ ที่
 ว่าการอำเภอ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และชาวบ้านพบว่าหมู่ที่ 7 คือ บ้านหนองพิกุล เป็น
 หมู่บ้านอพยพจากจังหวัดราชบุรี ส่วนตำบลเขาล้านมีหมู่บ้านทั้งหมด 10 หมู่ แต่หมู่ที่ 5
 บ้านเขาล้าน หมู่ที่ 8 บ้านหนองฝักกะสัง หมู่ที่ 9 บ้านหินเหิน ล้วนเป็นหมู่บ้านอพยพ
 มาจากที่ต่าง ๆ เช่น นครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี กุยบุรี เป็นต้น

4. บ้านตลาดทับสะแก (หมู่ที่ 4)
5. บ้านดงยาง (หมู่ที่ 5)
6. บ้านสี่แยกบ้านกลาง (หมู่ที่ 6)

ตำบลเขาล้าน อำเภอทับสะแก จำนวน 7 จุด คือ

1. บ้านหนองโสน (หมู่ที่ 1)
2. บ้านห้วยแห้ง (หมู่ที่ 2)
3. บ้านนาล้อม (หมู่ที่ 3)
4. บ้านหุดะแบก (หมู่ที่ 4)
5. บ้านหุ่งกลาง (หมู่ที่ 6)
6. บ้านหุดะแบก (หมู่ที่ 7)
7. บ้านสวนขนุน (หมู่ที่ 10)

การกำหนดจุดเก็บข้อมูลด้วยวิธีการคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลทั้ง 3 วิธีทำให้
ได้จุดเก็บข้อมูลระหว่างบริเวณอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ถึงอำเภอเมือง
จังหวัดชุมพร รวมทั้งสิ้น 39 จุด เรียงลำดับตามที่ตั้งของอำเภอ เริ่มตั้งแต่อำเภอเมือง
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ลงมาดังนี้

จุดเก็บข้อมูล อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์(1 จุด)

1. บ้านคันขันไต่ ตำบลอ่าวน้อย

จุดเก็บข้อมูล อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์(22 จุด)

2. บ้านน้ำตก ตำบลห้วยยาง
3. บ้านห้วยยาง ตำบลห้วยยาง
4. บ้านหุ่งแสงอรุณ ตำบลห้วยยาง
5. บ้านหุ่งประจักษ์ ตำบลทับสะแก

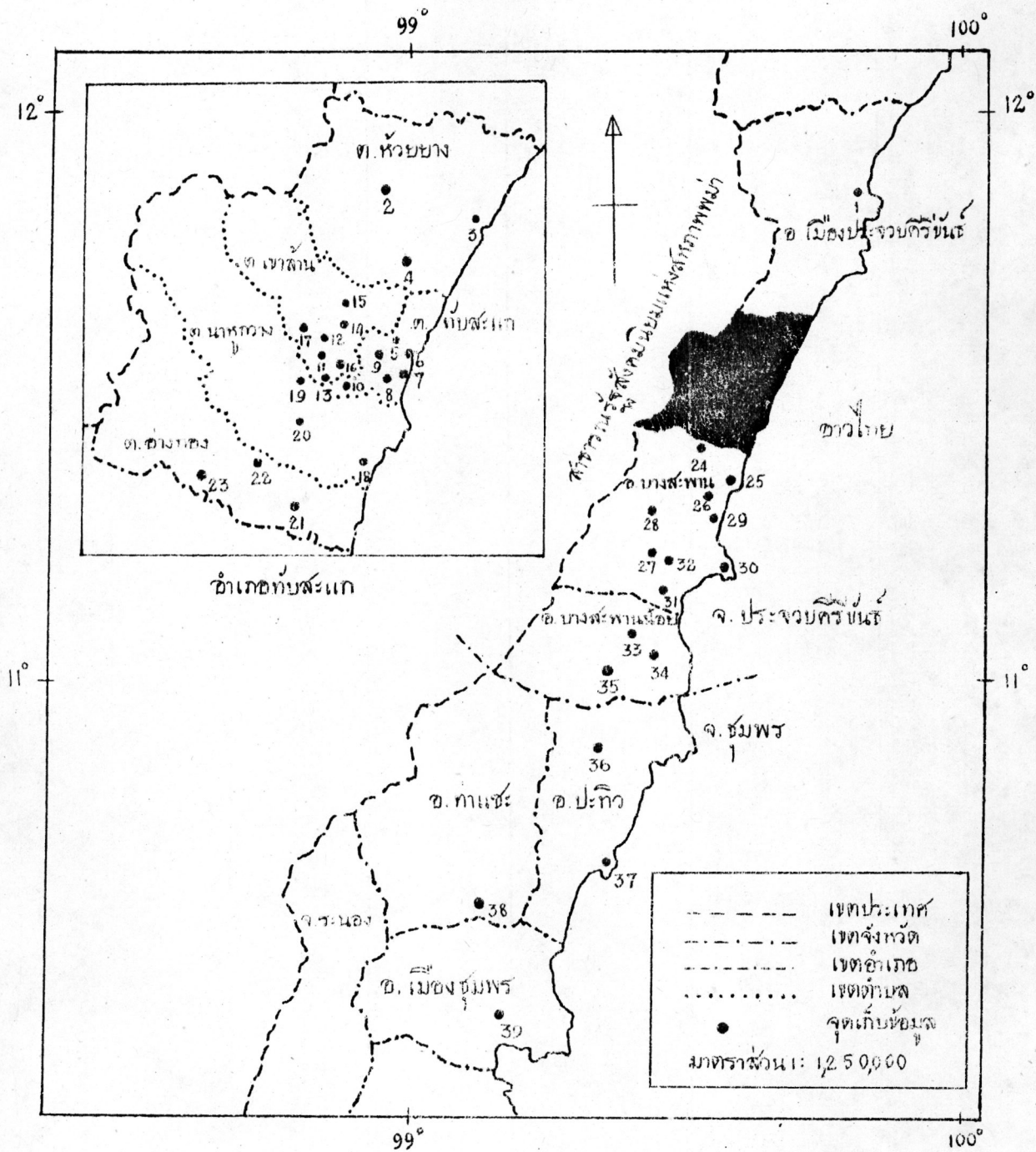

6. บ้านชายทะเลทุ่งประดู่ ตำบลหีบสะเก
7. บ้านช่องขวาง ตำบลหีบสะเก
8. บ้านตลาดหีบสะเก ตำบลหีบสะเก
9. บ้านคงบาง ตำบลหีบสะเก
10. บ้านสี่แยกบ้านกลาง ตำบลหีบสะเก
11. บ้านหนองโสน ตำบลเขาล้าน
12. บ้านห้วยแห้ง ตำบลเขาล้าน
13. บ้านนาอ้อม ตำบลเขาล้าน
14. บ้านพุตะแบก (หมู่ที่ 4) ตำบลเขาล้าน
15. บ้านทุ่งกลาง ตำบลเขาล้าน
16. บ้านพุตะแบก (หมู่ที่ 7) ตำบลเขาล้าน
17. บ้านสวนเขมร ตำบลเขาล้าน
18. บ้านคอนทราย ตำบลนาทูกวาง
19. บ้านหนองขวาง ตำบลนาทูกวาง
20. บ้านหนองยาว ตำบลนาทูกวาง
21. บ้านลำทอง ตำบลลำทอง
22. บ้านจ๊กกระบม ตำบลลำทอง
23. บ้านหนองหลอย ตำบลลำทอง

จุดเก็บข้อมูล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (9 จุด)

24. บ้านหนองหญ้าปล้อง ตำบลชัยเกษม
25. บ้านทางสาย ตำบลธงชัย
26. บ้านหนองตาเมือง ตำบลธงชัย
27. บ้านวังบัว ตำบลระอู่ทอง

ภาพที่ 17 แผนที่แสดงตำแหน่งของจุดเก็บข้อมูลทั้ง 39 จุด

28. บ้านป่าร้อน ตำบลร้อนทอง
29. บ้านช่องช้าง ตำบลกำเนิดนพคุณ
30. บ้านอ่าวยาง ตำบลกำเนิดนพคุณ
31. บ้านชะม่าง ตำบลพงคีประคำลัน
32. บ้านมีาร้อง ตำบลพงคีประคำลัน

จุดเก็บข้อมูล อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (3 จุด)

33. บ้านทุ่งจันทร์* ตำบลบางสะพาน
34. บ้านปากแพรก ตำบลปากแพรก
35. บ้านสามแยกห้วยลึก ตำบลทรายทอง

จุดเก็บข้อมูล อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร (2 จุด)

36. บ้านมาบอำมฤต ตำบลคอนยาง
37. บ้านแหลมแท่น ตำบลชุมโค

จุดเก็บข้อมูล อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร (1 จุด)

38. บ้านหนองเรือ ตำบลท่าข้าม

จุดเก็บข้อมูล อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร (1 จุด)

39. บ้านดอนมะม่วง ตำบลทุ่งคา

*ดูปัญหาเกี่ยวกับจุดเก็บข้อมูล หน้า 74 ประกอบ

4.3 เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้บอกภาษา*

ในการวิจัยเกี่ยวกับภาษาถิ่นใดก็ตาม ผู้บอกภาษาควรเป็นตัวแทนที่ดีของผู้ใช้ภาษาถิ่นนั้น ๆ ดังนั้นจึงได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้บอกภาษาไว้หลายประการดังนี้

4.3.1 อายุ

ผู้บอกภาษาต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี และไม่เกิน 60 ปี เพราะผู้บอกภาษาที่อยู่ในช่วงวัยนี้ใช้ภาษาถิ่นของตนมาเป็นระยะเวลาานพอ ย่อมจะรู้จักภาษาในท้องถิ่นของตนดีกว่าผู้มียุคน้อยและโอกาสที่เสียงจะผิดเพี้ยนไปโดยอิทธิพลของภาษาถิ่นเป็นไปได้น้อยกว่า นอกจากนี้ ผู้มีอายุ 40 - 60 ปี ยังคงมีคุณภาพของเสียงอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

4.3.2 เพศ

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ผู้บอกภาษาที่เป็นหญิงทั้งหมด เพราะเห็นว่าตามชนบทนั้นโดยส่วนใหญ่ผู้หญิงมักจะใช้ชีวิตอยู่กับบ้าน ไม่ค่อยเดินทางไกลไปที่อื่น ๆ เหมือนผู้ชาย จึงทำให้โอกาสที่จะรับอิทธิพลของภาษาถิ่นอื่น ๆ เข้ามาปะปนนั้นเป็นไปได้น้อยกว่าผู้ชาย นอกจากนี้ ผู้หญิงยังสามารถสละเวลาให้ผู้วิจัยได้มากกว่าด้วย

4.3.3 การตั้งถิ่นฐาน

ผู้บอกภาษาทุกคนเป็นผู้ที่เติบโตและตั้งถิ่นฐานอยู่ในท้องถิ่นนั้นมาตลอดมิใช่อพยพมาจากถิ่นอื่น ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลภาษาที่เป็นตัวแทนของภาษาที่ใช้พูดกัน ในท้องถิ่นนั้นอย่างแท้จริง

* อรรถาธิบายเกี่ยวกับผู้บอกภาษา ในภาคผนวก ข. หน้า 178

4.3.4 การศึกษา

ผู้บอกภาษาอาจจะเป็นผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาเลยหรือได้รับการศึกษาชั้นสูงสุดไม่เกินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งนี้เพราะผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับสูงขึ้นไปนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษากรุงเทพฯอย่างมาก ๖ เพราะเป็นภาษาที่ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนหนังสือทั่วประเทศ ดังนั้นผู้ที่มีการศึกษาสูงย่อมมีโอกาสรับอิทธิพลของภาษากรุงเทพฯมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย

4.3.5 อาชีพ

ผู้วิจัยได้เลือกผู้บอกภาษาที่เป็นเกษตรกร คือมีอาชีพทำสวน ทำนา หรือทำไร่ ซึ่งเป็นอาชีพของพลเมืองส่วนใหญ่ในท้องถิ่นนั้นและเป็นอาชีพที่ไม่ต้องเดินทางหรือติดต่อกับคนในถิ่นอื่นบ่อย ๆ อันอาจมีผลทำให้การใช้ภาษาของผู้บอกภาษาผิดเพี้ยนไปได้

4.3.6 ความสามารถในการใช้ภาษา

ผู้บอกภาษาทุกคนใช้ภาษาถิ่นของตนในชีวิตประจำวัน เป็นปกติวิสัยและมีอวัยวะในการออกเสียงอยู่ในสภาพครบสมบูรณ์ มีลักษณะเสียงปกติและคุณภาพของเสียงชัดเจนดี

4.3.7 คุณสมบัติอื่น ๆ

ผู้บอกภาษาควรเป็นผู้ที่มีความกล้าพอ มีไหวพริบ สนใจ และเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือในการเป็นผู้บอกภาษาให้แก่ผู้วิจัยพอสมควร

4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

4.4.1 รายการคำกับกล่องวรรณยุกต์

ผู้วิจัยได้สร้างรายการคำสำหรับนำไปสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาเพื่อสำรวจระบบวรรณยุกต์ขึ้นรวมทั้งสิ้น 84 คำ โดยอาศัยแนวทางจากรายการ..

คำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นของ วิลเลียม เจ. เกิดนี้ (2521: 15 - 18) ซึ่งจะช่วยให้ผู้วิจัยรู้ระบบวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว นอกจากนี้ได้มีการค้นคว้าข้อมูลที่จะนำมาสร้างรายการคำ*จากแหล่งอื่น ๆ เพิ่มเติมด้วย

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาสร้างรายการคำทั้งหมด

มีดังนี้คือ

- 4.4.1.1 คำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่น
(เกิดนี้ 2521: 15 - 18)
- 4.4.1.2 แบบสอบถามสำหรับสำรวจเสียงและระบบ
เสียงในภาษาไทยถิ่นใต้ (ธีระพันธ์ ล.ทองคำ 2520)
- 4.4.1.3 งานวิจัยของ J. Marvin Brown
(1965: 139 - 145)
- 4.4.1.4 วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิตของ
ม.ร.ว.กัลยา ดิงศรัทธี (1980: 49 - 50)
- 4.4.1.5 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตของไสว
เรืองวิเศษ (2520)
- 4.4.1.6 การสอบถามผู้ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดชุมพร

* รายการคำทั้ง 84 คำ หน้า 63

รายการคำที่สร้างขึ้นทั้ง 84 คำนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้คำที่มีลักษณะดังนี้คือ

1. คำที่มีลักษณะพยางค์ต่อไปนี้

1.1 คำที่เป็นพยางค์เดี่ยว หมายถึง คำที่มีหน่วยเสียงประกอบกันเข้าอย่างน้อย 3 หน่วย คือ หน่วยเสียงพยัญชนะต้น 1 หน่วย หน่วยเสียงสระ 1 หน่วย และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 1 หน่วย เช่นคำว่า ขา และอย่างมากที่สุด 5 หน่วยเสียงโดยจะเพิ่มหน่วยเสียงพยัญชนะเป็นเสียงควบกับพยัญชนะต้น 1 หน่วย และเป็นเสียงพยัญชนะท้ายอีก 1 หน่วย (กาญจนา นาคสกุล 2520: 105) เช่นคำว่า กราบ ในที่นี้ผู้วิจัยใช้คำพยางค์เดี่ยวที่มีหน่วยเสียงพยัญชนะต้นเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวเท่านั้น ดังนั้นคำพยางค์เดี่ยวในรายการคำจึงเป็นคำที่อาจประกอบขึ้นด้วย 3 หน่วยเสียง เช่น ตา สี ห้า หรือ 4 หน่วยเสียง เช่น บาน อ่าน ด้าย ขาด ตัด เป็นต้น

1.2 คำที่เป็นพยางค์เป็น กับ พยางค์ตาย

พยางค์เป็น หมายถึง พยางค์ที่ลงท้ายด้วยสระ เช่น ขา มือ หรือพยัญชนะนาสิก $m, n, ŋ$ เช่น ส้ม ถ่าน นิ่ง หรืออັฒสระ w และ j เช่น ข้าว ไข่ เป็นต้น

พยางค์ตาย หมายถึง พยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายเป็นพยัญชนะกัก พยางค์ตายแบ่งได้เป็น

พยางค์ตายสระเสียงยาว หมายถึง พยางค์ตายที่มีสระเสียงยาวตามด้วยพยัญชนะกัก เช่น คาบ กาด เป็นต้น

พยางค์ตายสระเสียงสั้น หมายถึง พยางค์ตายที่มีสระเสียงสั้นตามด้วยพยัญชนะกัก เช่น ดับ ชัด หัก เป็นต้น

ในที่นี้คำที่เป็นพยางค์ตายสระเสียงยาว ผู้วิจัยจะไม่ใช้คำที่มีพยัญชนะท้าย - ก [-k] เนื่องจากภาษาไทยถิ่นใต้บางถิ่นไม่ปรากฏคำที่มีลักษณะดังกล่าว จะปรากฏเฉพาะคำที่เป็นพยางค์ตายสระเสียงยาวที่มีพยัญชนะท้าย - บ [-p] กับพยัญชนะท้าย - ต [-t] เท่านั้น

2. คำที่เป็นคำง่าย ๆ และมักจะใช้บ่อย ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น คำประเภทเครือญาติ อวัยวะในร่างกาย ชื่อพืชผัก ผลไม้ สัตว์ เครื่องมือเครื่องใช้ ไม้สอยต่าง ๆ เครื่องนุ่งห่ม คำจำนวนนับ คำกริยาต่าง ๆ เป็นต้น

3. คำที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถตั้งคำถามให้ผู้บอกภาษาตอบได้โดยง่าย ทั้งนี้เพื่อความรวดเร็วในการสัมภาษณ์*

4. คำที่มีใช้ทั้งในภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้

กล่องวรรณยุกต์ของวิลเลียม เจ เกิดนี้

คำทั้ง 84 คำนี้ ผู้วิจัยบรรจุลงในกล่องวรรณยุกต์ (Tone Box) หรือตารางทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของวิลเลียม เจ เกิดนี้** ซึ่งเป็นตารางที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณยุกต์กับพยัญชนะต้นคำและลักษณะของพยางค์เป็นพยางค์ตาย รวมทั้งความสั้นยาวของเสียงสระในพยางค์ตายด้วย คำ 84 คำปรากฏในตารางทดสอบวรรณยุกต์ดังนี้

* วิธีการที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาหน้า 69-70

** รายนละเอียดใน บทความเรื่อง คำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นของวิลเลียม เจ เกิดนี้ แปลโดย ชีระพันธ์ ล.ทองคำ หน้า 7-19

ตารางที่ 6 แสดงตารางคำที่ผู้วิจัยใช้สำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลางกับ
ภาษาไทยถิ่นใต้

	A	B	C	DL	DS
1	1.ขา 4.หมา	19.ข่า	34.ข้าว37.ผ้า	52.ขาด	67.ชัด 70.หัก
	2.ผม 5.เสือ	20.สี่	35.เสื่อ 38.ส้ม	53.ล่าด	68.สิบ 71.ผิด
	3.หู 6.หมู	21.ถ่าน	36.ห้า 39.ถ้ำ	54.หาบ	69.หวัด72.เผ็ด
2	7.กา	22.ไก่	40.ก้าง	55.กาด	73.กัด
	8.ปู่	23.ป่า	41.ป่า	56.แปด	74.ปิด
	9.ตา	24.เต่า	42.ต้ม	57.จอบ	75.ตัด
3	10.บาน	25.บ่า	43.บ้า	58.บาด	76.เบ็ด
	11.ดาว	26.ดำน	44.ด้าย	59.ดาบ	77.ดืบ
	12.อา	27.อำน	45.อ้า	60.อาบ	78.อก
4	13.คาง16.งา	28.ค้ำ 31.ไร่	46.ค้ำ 49.แพ้	61.ราบ 64.รัด	79.กัด 82.พัด
	14.มือ 17.เรือ	29.แม่ 32.พี่	47.ม้า 50.ท้าย	62.มีด 65.คาบ	80.มด 83.วัด
	15.ลิง 18.วัว	30.นึ่ง 33.ท่า	48.นิ้ว 51.ล้าง	63.เสียด66.มีด	81.นก 84.เล็ก

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่าในแต่ละช่องของกล่องวรรณยุกต์จะปรากฏกลุ่มคำย่ออย่างน้อยที่สุด 3 คำ ทั้งนี้จากการศึกษาแนวความคิดของ เกิดนี้ ผู้มีประสบการณ์อย่างมากในการสำรวจข้อมูลภาษาถิ่น พบว่า เกิดนี้ แนะนำให้ผู้สำรวจข้อมูลสร้างคำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ในแต่ละช่องอย่างน้อยที่สุด 3 คำ ทั้งนี้เพื่อเพื่อให้แน่ใจว่าในกรณีที่คำที่ใช้ทดสอบคำใดคำหนึ่งอาจมีเสียงวรรณยุกต์ที่ต่างจากเสียงวรรณยุกต์ของคำส่วนใหญ่ในช่องนั้นซึ่ง เป็นสิ่งที่ผู้สำรวจข้อมูลไม่อาจคาดการณ์ได้ล่วงหน้า และหากเป็นเช่นนั้นจะได้มีคำอื่นที่จะใช้ทดสอบแทนได้ (เกิดนี้ 2521: 10) สำหรับในบางช่องของกล่องวรรณยุกต์ได้แก่ช่อง A₁, A₄ B₄, C₁, C₄, DL₄, DS₁ และ DS₄ นั้น ผู้วิจัยได้สร้างกลุ่มคำสำหรับทดสอบเสียงเพิ่มเติมขึ้นเป็นจำนวนช่องละ 6 คำ ทั้งนี้เพราะเท่าที่ได้ศึกษางานวิจัยของภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้หลายภาษาถิ่นในเรื่องวรรณยุกต์ พบว่า โดยมากเสียงวรรณยุกต์บางเสียงจะปรากฏในช่องต่าง ๆ ดังกล่าวนี้เพียงช่องเดียวเท่านั้น ตัวอย่างในภาษาไทยถิ่นกลาง เช่นในภาษากองเทพา และ ภาษาสุพรรณบุรี เสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้น จะปรากฏในช่อง A₁ เพียงช่องเดียว ส่วนตัวอย่างในภาษาไทยถิ่นใต้ เช่นในภาษาระนอง และภาษาสุราษฎร์ธานี เสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ระดับปรากฏในช่อง C₄ แต่เพียงช่องเดียว เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องเพิ่มเติมคำในช่องดังกล่าวขึ้นอีก 3 คำ เป็นช่องละ 6 คำเพื่อให้มีข้อมูลเพียงพอในการวิเคราะห์ การเพิ่มคำในช่อง C₄ และ DS₄ มีความจำเป็นสำหรับภาษาไทยทั้ง 2 ถิ่น ส่วนการเพิ่มคำในช่อง A₁ และ DL₄ จำเป็นสำหรับภาษาไทยถิ่นกลางและในช่อง A₄ B₄ C₁ และ DS₁ จำเป็นสำหรับภาษาไทยถิ่นใต้

4.4.2 อุปกรณ์ประกอบการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยใช้อุปกรณ์ที่เป็นของจริงและรูปภาพประกอบคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์* เพื่อช่วยให้ผู้บอกภาษาเข้าใจความหมายของคำที่ผู้วิจัยต้องการให้ผู้บอกภาษาตอบได้โดยง่ายและชัดเจนขึ้นจนสามารถที่จะให้คำตอบได้ในเวลาอันรวดเร็ว

* อุปกรณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ที่ ภาคผนวก ค. หน้า 189

นอกจากนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาได้อย่างคล่องตัวยิ่งขึ้น ผู้วิจัย จึงสร้างบัตรสำหรับรายการคำ* ทำด้วยกระดาษแข็งขนาด 5 x 6 นิ้วขึ้น 84 ใบ เท่าจำนวนรายการคำ ในบัตรแต่ละใบจะเขียนคำในรายการคำ 1 คำพร้อมกับหมายเลข ลำดับที่ของคำและสัญลักษณ์แสดงช่องของกล่องวรรณยุกต์ที่คำ ๆ นั้นปรากฏอยู่เช่น A_1 หรือ B_4 พร้อมทั้งเขียนคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ หากรายการคำคำใดต้องการใช้ รูปภาพประกอบในการสัมภาษณ์จะมีรูปภาพติดอยู่ที่ด้านหลังบัตรของคำนั้น ๆ ก่อนการสัมภาษณ์ ทุกครั้งบัตรรายการคำทั้ง 84 ใบจะต้องได้รับการจัดเรียงลำดับที่ของคำไว้อย่างเรียบร้อยก่อนเสมอ ผู้วิจัยพบว่าบัตรรายการคำนี้ช่วยให้การสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาเป็นไปอย่าง สะดวกและรวดเร็ว

4.4.3 สัญลักษณ์ (symbols) ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

4.4.3.1 สัญลักษณ์แทนวรรณยุกต์

4.4.3.1.1 ใช้ตัวอักษรและหมายเลขแทนหน่วยเสียง

วรรณยุกต์ดังนี้

- ว.1 แทน หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1
- ว.2 แทน หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2
- ว.3 แทน หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3
- ว.4 แทน หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4
- ว.5 แทน หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5
- ว.6 แทน หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6

* ดูตัวอย่างบัตรรายการคำที่ ภาคผนวก จ. หน้า 228

4.4.3.1.2 ใช้อักษรวรรณยุกต์ (tone letter)*

ซึ่งดัดแปลงจาก Y. R. Chao แสดงสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ เช่น [˥] หมายถึงเสียงวรรณยุกต์ กลาง - ขึ้น - ตก เป็นต้น ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์นี้ในการเก็บบันทึกข้อมูล วิเคราะห์ตลอดจนเสนอผลการวิจัย

4.4.3.1.3 ใช้ตัวเลขแสดงระดับเสียง แสดงสัท-

ลักษณะของวรรณยุกต์อาจใช้ตัวเลข 2 หรือ 3 หรือ 4 ตัว โดยตัวเลขตัวแรก แสดงถึงระดับเสียงที่จุดเริ่มต้นของเสียงวรรณยุกต์ ตัว เลขตัวสุดท้ายแสดงถึงระดับเสียงที่จุดจบของเสียงวรรณยุกต์ เลขตัวกลางแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงระดับของวรรณยุกต์ระหว่างจุดเริ่มต้นกับจุดจบ** ดังตัวอย่างเช่น

13 หมายถึง เสียงวรรณยุกต์ต่ำ - ขึ้น

454 หมายถึง เสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง - ขึ้น -ตก

4554 หมายถึง เสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ขึ้น-ระดับ-ตก

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์นี้ในการเสนอผลการวิจัย

4.4.3.2 สัญลักษณ์อื่น ๆ

[.] ใช้กำกับสัทอักษรแทนเสียง เช่น [p]

[˥ 33] เป็นต้น

4.4.4 อุปกรณ์สำหรับบันทึกเสียง

ใช้เครื่องบันทึกเสียงที่ใช้กับแถบบันทึกเสียงชนิดตลับ (cassette) เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้ายและสามารถโยกย้ายไปหลายแห่งการใช้ไฟฟ้าในการบันทึกเสียงได้ ทั้งนี้เพราะในหลายหมู่บ้านยังไม่มีไฟฟ้าใช้

* ดูรายละเอียดในบทที่ 3 หน้า 79

** ดูรายละเอียดในบทที่ 3 หน้า 80

4.4.5 หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย* ที่บัณฑิตวิทยาลัยออกให้ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดชุมพรในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ให้ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยระหว่างการเก็บข้อมูลภาคสนาม นับว่าเป็นหนังสือราชการที่มีประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย

5. วิธีการดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม

หลังจากผู้วิจัยได้เตรียมการก่อนออกปฏิบัติภาคสนามพร้อมแล้ว จึงได้เดินทางไปเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม 2524 ถึงวันที่ 7 มิถุนายน 2524 รวมระยะเวลาประมาณ 3 สัปดาห์**

ในการปฏิบัติภาคสนาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการต่าง ๆ เป็นขั้นตอน ดังนี้

5.1 การดำเนินการติดต่อกับเจ้าหน้าที่และบุคคลต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

5.1.1 ท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ในการเก็บข้อมูลที่อำเภอเมือง อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์นั้นก่อนอื่นผู้วิจัยได้ดำเนินการติดต่อเจ้าหน้าที่ที่ศาลากลางจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ซึ่งตั้งอยู่ที่อำเภอเมือง

* ผู้วิจัยยื่นความจำนงขอหนังสือนี้ที่แผนกมาตรฐานการศึกษา สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยก่อนออกปฏิบัติภาคสนามประมาณ 1 สัปดาห์

** รวบรวมละเอียดในระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล หน้า 72

เพื่อยื่นหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย เจ้าหน้าที่ซึ่ง เป็นหัวหน้าสำนักงานจังหวัดจึงได้ออกหนังสือของศาลากลางจังหวัด* แจงไปยังนายอำเภอ 4 อำเภอตั้งกล่าวให้ช่วยอำนวยความสะดวกในการ เก็บข้อมูลภาคสนามแก่ผู้วิจัย โดยวิธีนี้จึงทำให้ผู้วิจัยได้รับความสะดวกในการ เก็บข้อมูลเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในท้องที่อำเภอทับสะแกซึ่งเป็นอำเภอที่ผู้วิจัยจะเป็นต้องทำการ เก็บข้อมูลอย่างละเอียดกว่าท้องที่อื่นนั้น ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากนายอำเภอ ปลัดอำเภอและเจ้าหน้าที่แผนกพัฒนาชุมชนประจำตำบลแต่ละตำบลหรือที่เรียกว่า พัฒนาการ ขณะที่ผู้วิจัยต้องออกเดินทางเก็บข้อมูลในท้องที่ตำบลใด พัฒนาการประจำตำบลนั้นจะช่วยสละ เวลาตลอดวัน เพื่อเป็นผู้นำทาง** และช่วยติดต่อหาผู้บอกภาษาที่เหมาะสมให้ด้วย ด้วยเหตุที่พัฒนาการแต่ละคนรู้จักท้องที่ตำบลที่ตนมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบอยู่อย่างดี เป็นที่รู้จักและไว้วางใจในหมู่ชาวบ้าน จึงทำให้การดำเนินการเก็บข้อมูล เป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

5.1.2 ท้องที่จังหวัดชุมพร

ในการเก็บข้อมูลที่อำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ และอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยไม่สามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ณ ศาลากลางจังหวัด เนื่องจากเป็นวันหยุดราชการ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอความอนุเคราะห์จาก ผู้กำกับการตำรวจภูธร จังหวัดชุมพรซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับความสะดวกในการ เก็บข้อมูลภาคสนามใน 3 อำเภอตั้งกล่าว อย่างดียิ่งเช่นกัน

* หนังสือราชการนี้ทำให้เจ้าหน้าที่ในที่ว่าการอำเภอมีสิทธิ์ที่จะสละเวลา ราชการร่วมเดินทางไปเพื่อเป็นผู้นำทางให้แก่ผู้วิจัยได้โดยไม่ผิดวินัย

** การเก็บข้อมูลในจุดสำรวจใดก็ตาม ผู้นำทางเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้นำทางที่มีความคุ้นเคยกับท้องถิ่นที่ผู้วิจัยต้องการ เก็บข้อมูล จะช่วยให้ผู้วิจัยประหยัดเวลา ในการทำงานได้มาก

5.2 การดำเนินการติดตามหาผู้บอกภาษา

เมื่อเดินทางไปถึงจุดเก็บข้อมูลแล้วผู้วิจัยจะขอให้ผู้นำทางพาไปพบคนรู้จักซึ่งอาจเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือชาวบ้าน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาของผู้วิจัย ว่ามาศึกษาเกี่ยวกับภาษาพูดของคนในท้องถิ่นนั้น มิได้มีจุดหมายอื่น และชี้แจงคุณสมบัติของผู้บอกภาษา* ที่ผู้วิจัยต้องการโดยเน้นอย่างยิ่งในข้อที่ว่าผู้บอกภาษาจำเป็นต้องเป็นคนพื้นเพเดิมหรือคนในท้องถิ่นนั้นมิใช่โยกย้ายมาจากถิ่นอื่น พร้อมทั้งขอร้องให้ช่วยแนะนำชื่อ และที่อยู่ของผู้บอกภาษาที่มีคุณสมบัติครบให้ในกรณีที่ผู้นำทางไม่พบคนที่รู้จักก็จะใช้วิธีสอบถามจากชาวบ้านในละแวกนั้น ในบางหมู่บ้านกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือชาวบ้านจะช่วยพาผู้วิจัยไปยังบ้านของผู้บอกภาษา หรือช่วยไปติดตามผู้บอกภาษามาให้

5.3 วิธีเก็บและรวบรวมข้อมูล

5.3.1 สัมภาษณ์และจดบันทึกประวัติผู้บอกภาษา ตามรายละเอียดของแบบสอบถาม (ดูภาคผนวก ก)

5.3.2 วิธีการที่ใช้ในการสัมภาษณ์

วิธีการในการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ผู้วิจัยต้องการนั้น ผู้วิจัยได้เลือกใช้ วิธีตั้งคำถาม* คือผู้วิจัยจะตั้งคำถามสำหรับคำถามที่ผู้วิจัยต้องการให้ผู้บอกภาษาออกเสียงให้ฟัง คำถามนี้จะเป็นคำถาม

* ดูเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้บอกภาษา หน้า 58-59

** ดูรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการในการสัมภาษณ์วิธีอื่น ๆ ในวิทยานพนธ์ปริญญาโทของ ม.ร.ว. กัลยา ดิงศรัทีย (1980) หน้า 73-74

ง่าย ๆ ที่ทำให้ผู้บอกภาษาสามารถนึกคำตอบที่ผู้วิจัยต้องการได้รวดเร็วที่สุด บางคำถาม จำเป็นต้องใช้ของจริง หรือรูปภาพ หรือ แสดงท่าทางประกอบ เพื่อให้ผู้บอกภาษาเข้าใจ ความหมายของคำที่จะตอบได้ง่ายยิ่งขึ้น การสัมภาษณ์โดยวิธีนี้จะประสบผลดีมากน้อย เพียงไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับวิธีการคัดเลือกรายการคำและคำถามซึ่งไม่ควรยากเกินไป สำหรับผู้บอกภาษา

เหตุที่ผู้วิจัย เลือกใช้วิธีตั้งคำถามในการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา เพราะ เห็นว่ามีข้อดีในแง่ที่เป็นการหลีกเลี่ยงอิทธิพลการแทรกแซงของภาษาไทยถิ่นอื่น ๆ โดยเฉพาะภาษากรุงเทพฯซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นสื่อในการสัมภาษณ์ ทั้งนี้เพราะโดยวิธี ตั้งคำถามนี้ผู้วิจัยจะไม่ออกเสียงในรายการคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้บอกภาษาได้ยินอย่าง เด็ดขาด เพราะเกรงว่าอาจทำให้ผู้บอกภาษาออกเสียงวรรณยุกต์เลียนแบบผู้วิจัยได้ วิธีตั้งคำถามนี้ผู้วิจัยคิดว่า เป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่เป็น การออกเสียง ของภาษาถิ่นของผู้บอกภาษาอย่างแท้จริง

5.3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูล

5.3.3.1 ชี้แจงให้ผู้บอกภาษาเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้วิจัย ประสงค์ให้ผู้บอกภาษากระทำ พร้อมทั้งอธิบายวิธีการที่ผู้วิจัยจะใช้ในการสัมภาษณ์

5.3.3.2 สัมภาษณ์ผู้บอกภาษาโดยใช้รายการคำตั้งแต่ คำที่ 1 ถึง 84 และคำถามที่เตรียมไว้ประกอบกับอุปกรณ์ เช่น รูปภาพ หรือของจริง ในการสัมภาษณ์คำแต่ละคำนั้นผู้วิจัยขอให้ผู้บอกภาษาออกเสียงให้ชัดเจนที่สุด ประมาณ

2-3 ครั้ง พร้อมทั้งซักถามข้อข้องใจที่เกิดขึ้นประกอบ* เมื่อผู้วิจัยฟังเสียงของผู้บอกภาษา จนแน่ใจว่าคำนั้นออกเสียงอย่างไรแล้วจึงถอดเสียงแล้วจัดบันทึกข้อมูลด้วยอักษร วรรณยุกต์ลงในแบบสอบถาม ตัวอย่างเช่น ในคำว่า "ไก่" ซึ่งออกเสียงเป็นเสียง ต่ำ - ระดับ จะบันทึกว่า L เป็นต้น

การสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นการสัมภาษณ์ครั้งที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้วิจัย ได้บันทึกข้อมูลด้วยสัทอักษร และเพื่อซักซ้อมความเข้าใจกับผู้บอกภาษาในเรื่องความหมายของคำทั้ง 84 คำที่ผู้วิจัยต้องการให้ผู้บอกภาษาออกเสียงให้ฟังก่อนที่ผู้วิจัยจะต้อง สัมภาษณ์อีกครั้งเพื่อการบันทึกเทป

5.3.3.3 บันทึกข้อมูลด้วยเครื่องบันทึกเสียงสำหรับใช้เป็นหลักฐาน ในการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลในภายหลัง ผู้วิจัยเริ่มบันทึกเสียงโดยอ่านประวัติ ของผู้บอกภาษาตามที่บันทึกไว้ใน 5.3.1 จากนั้นจึงสัมภาษณ์คำตามรายการคำทั้ง 84 คำ อีกเป็นครั้งที่ 2 โดยผู้วิจัยจะอ่านหมายเลขลำดับที่ของคำก่อน และให้ผู้บอก ภาษาออกเสียงแต่ละคำ คำละ 2 ครั้ง อย่างชัดเจน เป็นจังหวะ คือ เว้นระยะ ห่างระหว่างครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 พอสมควรจนครบทั้ง 84 คำ ในบางจุดผู้วิจัยได้ ทำการเปรียบเทียบเสียงคำหนึ่งกับอีกคำหนึ่งด้วย ในตอนท้ายของการบันทึกเสียง ผู้วิจัยได้กล่าวจบการสัมภาษณ์ด้วยการบอกชื่อบ้านที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยทุกครั้ง

* เนื่องจากในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้ผู้บอกภาษาเพียง 1 คนต่อ 1 จุด ดังนั้น ในระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจึงต้องซักชวนญาติพี่น้องหรือเพื่อนบ้านของผู้บอกภาษา ซึ่งอยู่ใกล้ ๆ บริเวณนั้นให้มานั่งฟังการสัมภาษณ์ด้วย เพื่อให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสซักถาม ว่าผู้บอกภาษาออกเสียงถูกต้องหรือไม่ และเพื่อว่าผู้ร่วมฟังจะได้ช่วยทักท้วงกรณีที่ ผู้บอกภาษาออกเสียงผิดไป ในกรณีที่ผู้วิจัยไม่แน่ใจการออกเสียงของผู้บอกภาษา ก็จะทำให้ผู้ร่วมฟังอยู่ออกเสียงให้ฟัง เพื่อเปรียบเทียบกัน

6. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการออกปฏิบัติการภาคสนามทั้งสิ้นประมาณ 3 สัปดาห์ และหากนับเฉพาะวันที่ออกเก็บข้อมูลตามหมู่บ้านต่าง ๆ ทั้ง 39 จุดโดยไม่รวมวันที่จำเป็นต้องหยุดพักการทำงานแล้ว ผู้วิจัยใช้เวลาทั้งสิ้น 15 วัน ดังรายละเอียดดังนี้

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อำเภอเมือง มีจุดเก็บข้อมูล 1 จุด ใช้เวลา 1 วัน

อำเภอทับสะแก มีจุดเก็บข้อมูล 22 จุด ใช้เวลา 7 วัน

อำเภอบางสะพาน มีจุดเก็บข้อมูล 9 จุด ใช้เวลา 4 วัน

อำเภอบางสะพานน้อย มีจุดเก็บข้อมูล 3 จุด ใช้เวลา 1 วัน

จังหวัดชุมพร

อำเภอปะทิว มีจุดเก็บข้อมูล 2 จุด

อำเภอท่าแซะ มีจุดเก็บข้อมูล 1 จุด

อำเภอเมือง มีจุดเก็บข้อมูล 1 จุด

ใช้เวลารวม 2 วัน

โดยเฉลี่ยแล้วผู้วิจัยเก็บข้อมูลได้ประมาณวันละ 2-3 จุด ในแต่ละจุดใช้เวลาในการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาประมาณ 1-2 ชั่วโมง

7. ปัญหาที่พบระหว่างการเก็บข้อมูลภาคสนาม

ในการเก็บข้อมูลภาคสนามถึงแม้ผู้วิจัยจะพบปัญหาอยู่บ้าง แต่เป็นปัญหาที่ส่วนใหญ่พอแก้ไขได้ ปัญหาต่าง ๆ ที่พบมีดังนี้

7.1 ปัญหาเกี่ยวกับผู้บอกภาษา

7.1.1 ผู้บอกภาษาที่บ้านชายทะเลทุ่งประดู่ ตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ขาดคุณสมบัติที่กำหนดไว้ 1 ประการคือมิได้

มีอาชีพทำนา ทำสวน หรือทำไร่ แต่มีอาชีพประมง แต่เนื่องจากในขณะที่ทำการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยไม่สามารถหาผู้ที่มีอาชีพตาม เกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ จึงจำเป็นต้องอนุโลม โดยพิจารณาเห็นว่าคุณสมบัติหลายประการอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ดี*

นอกจากนี้ผู้บอกภาษาในบางจุด เช่น ชาวคหิวพริบ และไม่ค่อยจดจำ ซึ่งทำให้ต้องเสียเวลาในการสัมภาษณ์มากกว่าปกติ แต่ผู้วิจัยไม่มีโอกาสที่จะเลือกหา คนอื่นมาทดแทนจึงจำเป็นต้องใช้ผู้บอกภาษาคนนั้น

7.1.2 ในบางจุดเก็บข้อมูล ชาวบ้านที่มีคุณสมบัติพร้อมที่จะ เป็นผู้บอกภาษาเกิดความกลัวไม่กล้าที่จะให้สัมภาษณ์ ทั้ง ๆ ที่ผู้วิจัยมีเจ้าหน้าที่ซึ่งคุ้นเคย กับชาวบ้านร่วมเดินทางไปด้วย ชาวบ้านบางคนกลัวว่าผู้วิจัยซึ่งเป็นคนแปลกถิ่นจะทำให้เขาเดือดร้อน เนื่องจากเข้าใจผิดว่าผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์แอบแฝงทางการเมือง นอกจากนี้ บางคนเกรงว่าตนเองมีความรู้น้อยเกินไปที่จะให้สัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่และผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องใช้เวลาพอสมควรในการที่จะค่อย ๆ ชี้แจงให้ชาวบ้านทราบว่า ผู้วิจัยไม่ได้มีเจตนาแอบแฝงดังที่ชาวบ้านเข้าใจ และเรื่องที่ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์นั้น เป็นเรื่องที่ไม่เป็นภัยต่อใคร และไม่ใช้เรื่องยากเย็น พร้อมทั้งยกตัวอย่างคำถามที่ต้องการสัมภาษณ์ให้ฟัง ชาวบ้านจึงได้ยินยอมที่จะเป็นผู้บอกภาษาให้

7.2 ปัญหาเกี่ยวกับจุดเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยประสบปัญหาที่ทำให้จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับ จุดเก็บข้อมูลบางจุดที่กำหนดไว้แต่เดิม ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ดังนี้

7.2.1 จุดเก็บข้อมูลที่กำหนดแต่เดิม เป็นหมู่บ้านที่ชาวบ้านเป็นคนอพยพจากถิ่นอื่น ๆ มาตั้งรกรากอยู่ในใหม่ ทำให้ภาษาที่ใช้พูดกันในจุดนั้นไม่ใช่ภาษาพื้นเมืองอย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงต้องพิจารณาเปลี่ยนแปลงเป็นจุดเก็บข้อมูลอื่น หรือพิจารณา ระวังการเก็บข้อมูลจากจุดนั้นเสีย ดังตัวอย่างเช่น เปลี่ยนจากบ้านโป่งโก ตำบลร้อนทอง

* ดูรายละเอียดเกี่ยวกับผู้บอกภาษา ที่ภาคผนวก ข. หน้า 178

อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มาเป็น บ้านวังยาว แทน หรือระงับการ
เก็บข้อมูลจาก บ้านหนองพิบูล ตำบลทับสะแก อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
และอื่น ๆ อีกเป็นต้น*

7.2.2 จุดเก็บข้อมูลที่กำหนดแต่เดิม เส้นทางขาดไม่สามารถ
นำรถเข้าถึงได้และหนทางสู่จุดหมายไกลเกินกว่าที่จะเดินไป ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็น
ต้องพิจารณา เลือกรับข้อมูลในหมู่บ้านที่อยู่ใกล้เคียงแทน ดังตัวอย่างคือ บ้านหนองโสน
ตำบลบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งต้องเปลี่ยน เป็น
บ้านทุ่งจันทร์

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

8.1 การวิเคราะห์หาหน่วยเสียงและสัญลักษณ์ของ วรรณยุกต์

นำข้อมูลของแต่ละภาษาย่อยที่บันทึกไว้ด้วยเครื่อง
บันทึกเสียงจากจุดเก็บข้อมูลทั้ง 39 จุดมาตรวจสอบสัญลักษณ์ของ วรรณยุกต์ โดย
การฟัง และวิเคราะห์ว่าแต่ละภาษาย่อยมีระบบวรรณยุกต์และรูปแบบการแยกเสียง
วรรณยุกต์อย่างไร แล้วจึงจัดแยกเป็นกลุ่มภาษาไทยถิ่นกลางกับกลุ่มภาษาไทยถิ่นใต้
โดยใช้ลักษณะการแยกเสียงวรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ ผลการวิเคราะห์ที่ได้นี้จะนำไปแบ่ง เขต
ภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้

อนึ่ง เมื่อผู้วิจัยตรวจสอบสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ และ
พิจารณาให้เสียงวรรณยุกต์แต่ละเสียงของภาษาไทยถิ่นย่อยมีค่าของระดับเสียง เป็น
ระดับเสียงสูง กลาง หรือ ต่ำนั้น ผู้วิจัยพิจารณาจากค่าเทียบเคียง (relative
value) ของระดับเสียงของผู้บอกภาษาแต่ละคน หมายความว่า ก่อนที่จะให้ค่า

* ดู หน้า 53 ประกอบ

ของระดับเสียงว่าเป็นเสียงใดนั้น ผู้วิจัยต้องฟังระดับเสียงที่ต้องการให้ค่า แล้วนำไปเปรียบเทียบกับระดับเสียงต่าง ๆ ที่ผู้บอกภาษานั้นใช้ในระบบของตนโดยถือว่าระดับเสียงที่ต่ำกว่าระดับเสียงอื่น ๆ ในระบบของผู้บอกภาษานั้น เป็นระดับเสียงต่ำ ระดับเสียงที่สูงกว่าระดับเสียงอื่น เป็นระดับเสียงสูง ระดับเสียงที่อยู่กึ่งกลางระหว่างระดับเสียงต่ำกับระดับเสียงสูง เป็นระดับเสียงกลาง หลักสำคัญเกี่ยวกับค่าเทียบเคียงของระดับเสียง คือต้องวิเคราะห์มาจากระดับเสียงของผู้พูดแต่ละคนเท่านั้น (ม.ร.ว. กัลยา ดิงศรีทิพย์ 2525:1: 119-120)

8.2 การเสนอผลการวิเคราะห์

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ของแต่ละภาษาย่อยแล้ว จึงเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

8.2.1 วรรณยุกต์

- ระบบวรรณยุกต์ของแต่ละภาษาย่อย
- รูปแบบการแยกเสียงวรรณยุกต์
- สัทลักษณะของวรรณยุกต์

8.2.2 จัดกลุ่มภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้โดยพิจารณาจากรูปแบบการแยกเสียงวรรณยุกต์

8.2.3 นำผลจาก 8.2.2 มาแสดงบนแผนที่เพื่อแสดงแนวแบ่งเขตภาษา

8.3 สรุปผลการวิเคราะห์

- สรุปผล
- อภิปรายผล
- ข้อเสนอแนะ
- ข้อเสนอแนะ